

კოსმონავტი გ. ს. გივოვიის ბიოგრაფია

გერმანე სტიფანეს ძე ტიტოვი დაიბადა 1935 წელს ალტაის მხარის კოსიხის რაიონის სოფელ ვერხნეე ელინოში საშუალო სკოლის მასწავლებლის ოჯახში, ეროვნებით რუსია. 1948 წელს შევიდა კოსიხის რაიონის კოლმეურნეობა „მაისის დილის“ დაწესებით სკოლაში, სადაც დედაჩემის ომის დასაწყისში გადავიდა.

1950 წელს დაამთავრა კოსიხის რაიონის სოფელ პოლკოვნიკოვოს შეიღწილი სკოლა, შემდეგ კი ამავე რაიონის ნალობიხის საშუალო სკოლა.

გ. ს. ტიტოვი 1949 წელს შევიდა სრულიად საქართველო ალკ რიგებში.

1957 წელს დაამთავრა მფრინავთა სამხედრო-საავიაციო სასწავლებელი პირველი თანრიგით — „ფრიალზე“ ჩაბარა გამოცდები პილოტირების ტექნიკაში.

სასწავლებლის დამთავრების შემდეგ გ. ს. ტიტოვი სამხაზურის გასაღვივლო ცენტრში ლენინგრადის სამხედრო ოლქში. სასწავლო-საბრძოლო და პოლიტიკურ მომზადებაში წარმატებებისა და სანიმუშო მხედრული დისციპლინისთვის სრულად საკავშირო ალკ ლენინგრადის საოლქო კომიტეტმა იგი ორი სიგელით დააჯილდოვა.

აშხ. ტიტოვი სკკ წევრობის კანდიდატია. იგი ცოლიანია, მისი მეუღლე — თამარ ვასილის ასული დაბადებულია 1937 წელს.

მამა — სტიფანე პავლეს ძე, დაბადებულია 1910 წელს, რუსულ ენასა და ლიტერატურას, შემდეგ კი გერმანულ ენას ასწავლიდა ალტაის მხარის სოფელ პოლკოვნიკოვოს შეიღწილი სკოლაში, 1961 წლიდან პენსიაზეა. დედა — ალექსანდრა მიხეილის ასული დაბადებულია 1914 წელს.

პროლეტარიატო უმეღა ძმეძინისა, შვირთღითი!

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ДЕЛО

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

9

სპორტო

ოთხშაბათი,

1961 წ.

№ 117 (1758)

გამოცემის მთ-18 წელი.

ფასი 8 კაპ.

მიენიჭათ საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელის წოდება

წლების მანძილზე საქართველოში ფიზიკური კულტურისა და სპორტის განვითარების საქმეში უმწვევლო მუშაობის, მაღალი კლასის სპორტსმენების მომზადებისა და ნაყოფიერი საზოგადოებრივი მუშაობისათვის საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმმა „საქართველოს სსრ დამსახურებული მწვრთნელის“ წოდება მიანიჭა:

3. ა. ილორიძეს (ქიდაობა, „ბურვეესტნიკი“), ს. ვ. სიხარულიძეს (თბილისის განათლების განყოფილების სპეციალიზებული ბავშვთა სპორტული სკოლის უფროსი მწვრთნელი ფეხბურთში), ვ. ა. გუმაშაიანს („დინამო“, ძალოსნობა), მ. კ. უღრესტეს (საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის ძალოსნობის კათედრის უფროსი მასწავლებელი), გ. ს. ხახიანიძეს („კოლმეურნე“, ძალოსნობა), ი. ნ. სტიფანოვს („განთიადი“, ველორბოლა), ა. ა. ნემსიფერეიძეს (ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის მასწავლებელი, საზოგადოებრივი მწვრთნელი ალბინიზმში).

გალაფევიღილეა ქალაქში ღარჩა

როგორც ვიწვევბოღით, სსრ კავშირისა და უნგრეთის წყალბურთელთა ნაკრები გუნდების შეხვედრაში გაიმარჯვეს სტუმრებმა — 4:3. მატჩი ჩვენმა წყალბურთელებმა გააპროტესტეს. 7 აგვისტოს იტალიის თასის „გათამაშების“ მსჯობა კოლეგამ პროტესტი განიღო, მატჩის მსაჯი ნ. ნიკოლაესკე მოსხნა გათამაშებიდან, მაგრამ შეხვედრის შედეგი ძალაში ღარჩა.

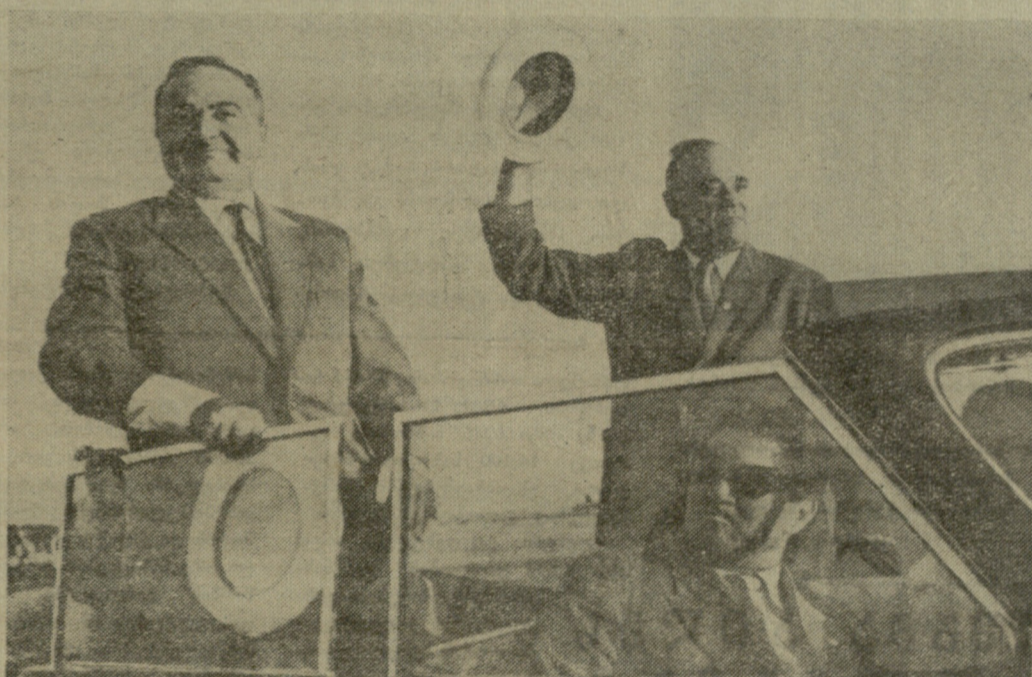
დექეშა ქიჟინიოვიღან

აქ გრძელდება პროფტექვანთლებს სასწავლებლების მეშვიდე საკვეშირო სპარტაკიადა. 7 აგვისტოსათვის პირველ ჭკუფში შეჭიბრებას ღიდერობდნენ რსსრ-ის სპორტსმენები. მეორე ჭკუფში წინ არიან საქართველოს წარმომადგენლები, რომლებსაც 6 ქულით მეტი აქვთ, ვიდრე ღატვიელებს — 127 ქულია. საქართველოს ფეხბურთელებმა ნახევარფინალურ ჭკუფში დაამარცხეს ღატვია — 3:1 და უკრაინა — 1:0, კალათბურთელებმა მოუგვეს სომხეთსა და უკრაინას, ფრენბურთელებმა — მოლდავეთს. წყალბურთელებში ჩვენი რესპუბლიკის გუნდმა ძალია აწერბაიჯანს — 4:3, უკრაინას — 8:5, უზბეკეთს — 20:0. მძლეობანთა შეჭიბრების ორი ღლის შემდეგ ტექნიკურ სასწავლებლებს შორის ღიდერობს თაილანდის მე-6 სასწავლებელი. ნ. ქიძიძე ჩემპიონი გახდა ქალთა შორის სიგრძეზე ხტომაში, ვ. სარიგვიანმა მეორე ადგილი მოიპოვა 200 მეტრზე რბენასა და სიგრძეზე ხტომაში, ჭ. სულუხია მეორეული ვაუთა შორის 100 მეტრზე რბენაში და მესამე — სიგრძეზე ხტომაში. რესპუბლიკის მოცურავეები ორი ღლის შემდეგ მესუთუ ადგილზე არიან. ა. სანაძემ 100 მეტრზე ნებისსიერი სტიღით ცურვაში ღიკავა მეორე ადგილი, ხოლო ე. ბერეგაშვილმა 200 მეტრზე ბრახის სტიღით ცურვაში.

სპარტაკიადა გრძელდება. ი. რუხბაძე, ჩვენი სბეც. კორესპონდენტი.

ლ. ასტალოვის ხსოვნისადმი

უნგრეთის საქალრაყო ფელერაღამ ქალაქ ღებრეცენში გაპართა სპორტაშორისო საქალრაყო ტურნირი მიმდგნილი გამოჩენილი უნგრელი მოკლდრაციის ღაიომ ასტალოვის ხსოვნისადმი. შეჭიბრებაში მოაწილეობა შეიღეს 8 ქვეყნის მოკლდრაციელებმა. ბრძოლა დაამთავრდა საბჭოთა სოსმაისტერის ბოლესლავსკისა და უნგრელი ოსტატის ჰაჯის გამარჯვებით. რომლებმაც I-II ადგილები გაიყვეს 9,5 ქულით თვითღელში. III ადგილი წიღად ხვდა ელორუსის ჩემპიონს, ოსტატ სტარტინს (9 ქულია).

საქართველოს დედაქალაქის მშრომელებმა გასულ ორშაბათს გულბიღილი შეხვედრა მოუწვეს ჩვენი რესპუბლიკის ძვირფას სტუმრებს რუმინეთის სახალხო რესპუბლიკიდან, რომელსაც ხელმძღვანელებს აქ ქვეყნის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი, რუმინეთის სახალხო რესპუბლიკის სახელწიფო საჭოს თავმჯღომარე გეორგე გეორგიუ-ღეფა, მოძიე რუმინეთის დეღევატია ჩვენს ქვეყანაში იმყოფება სკკ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მთავრობის მოწვევით. გუმინ სპორტის სახალხოში მოეწყო ხტურების შეხვედრა დედაქალაქის მშრომელებთან. სიტყვით გამოვიდა საქართველოს კც ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი აშხ. ვ. პ. შევანაძე, პროფესორი ე. ხარაძე და ხსენები. სახალხო სიტყვა წარმოთქვა გეორგე გეორგიუ-ღეფა. ძვირფასი სტუმრის სიტყვა დაშსწრე საზოგადოებამ უურადღებთ მოისმინა.

ამ სურათზე თქვენ ხეღავთ რუმინეთის სახალხო რესპუბლიკის დეღევატის მეთაურს გეორგე გეორგიუ-ღეფს (მარჯვნივ) და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს აშხანაძე ვ. პ. შევანაძეს, რომლებიც შეხვედრებიან საქართველოს დედაქალაქის მშრომელებს.

თგიღისეღება პარტიეღი მოიღეს

ბათუმში. (ჩვენი სბეც. კორ.). საბჭოთა კავშირის XXIX საქალრაყო ჩემპიონატის ნახევარფინალის II ტურში თამაშში ჩაებნენ ტურნირზე დავეიანებით ჩამოსული ყირგიზეთის მოკლდრაციეები ოსტატია უსტინოვი და ოსტატობის კანდიდატი ანოშინი. უსტინოვი შეხვედა ბაგიროვს. პარტია თავიღან მისი უპირატესობით წარიმართა, მაგრამ შუა თამაშში პასიური მანევრების გამო დაკარგა იგი. ასლა ბაგიროვმა იგღო ხელთ ინიციატივა, მოიგო პაიკი და პარტია მოსაგებ მღგო 4:3 სგლაზე გამარჯვებას მიადწია.

მწვავე თამაშით აღინიშნა არაქელი-ბუსლავეის შეხვედრა. დასაწყისში ბაქოელმა ფეგურის შეჭიბრებით ორ პაიკში პერსპექტიული თამაში მიიღო. ბუსლავეი დინჯად იგერიებდა მუქარებს. ხელსაყრელ მომენტში მან მესამე პაიკიც მოიგო. არაქელივი გაიტაცა მეფის დაშამათების იღემ და მხედვლობიდან ვამორჩა მხედრის დაკარგვა. არაქელივი დანებდა. ღომიამ კარგ სტიღში გაიმარჯვა მოსიონეკთან.

ეს დაბოლოება არ მოიგება, — აყო საერთო აზრი ჰალიღბელი-პავლენოს პარტიაში შექმნილი მღგომარეობის შესახებ, საღაც ჰალიღბელის ხედმეტი პაიკი ჰქონდა სხვანსხვა ფერის კუთა დაბოლოებაში. ოსტატმა მარცხ სცადა შეტაროღბოღა თეორიას, მაგრამ ყაიბის მეტეს ვერ მიადწია. რომაშანმა მოუგო კალანტარს, კლოვანმა — ბრესს, ხოლო ვიხსლის-ნეის შეხვედრა ყაიბით დამთავრდა. II ტურის შემდეგ წინაა მიხსკელი ოსტატია რომაშანი — 2 ქულია.

ამხანაგო ფიზკულტურელებო, სპორტსმენებო და მწვრთნელებო, ავითვისოთ საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის პროგრამის პროექტი, რომელშიც ნათლადაა ასახული ინტენსიური სპორტული ინდიელი დღე — კომუნიზმი!

მოზინავეთა დაჯილდოება

ამას წინათ საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციებში კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმმა განიხილა საერთო სპორტკავშირების რაიონულ საბჭოებს შორის 1960 წელს გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შესახებ. პრეზიდიუმმა აღნიშნა, რომ გასულ წელს რაიონულმა საბჭოებმა მრავალი ღონისძიება ჩაატარეს მსოფლიო-ფიზკულტურული და სპორტული მუშაობის შემდგომი აღმავლობისათვის. საბჭოების დიდმა ნაწილმა ვადაძე და დიდი გადაჭარბებით შეასრულა ადგილი ვალდებულებანი, რითაც მათ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანეს შეიღწიან გეგმით დასახული ამოცანების გადაჭრისათვის ბრძოლაში.

1960 წელი განსაკუთრებით კარგი მაჩვენებლებით დაამთავრეს ზუგდიდის, მახარაძის, ჩოხატაურის, ლაგოდეხის, სიღნაღის, გეგეპკორის, ახალქალაქის, ლანჩხუთის, წითელწყაროს, წყალტუბოს, სამტრედიისა და ტყიბულის რაიონების ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა. კერძოდ, ზუგდიდის რაიონში გეგმის გადამტებით მომზადდა 1 სპორტის ოსტატი, 4 პირველი, 27 მეორე, 37 მესამე და 20 მოზარდი თანრიგისანი სპორტსმენი, ამას გარდა, თითქმის დამთავრდა რაიონის ყველა ორგანიზაციაში ფიზკულტურული კოლექტივების შექმნის პროცესი და რაიონის მოსახლეობის 21,5 პროცენტი ჩამულ იქნა ფიზკულტურულ მოძრაობაში. წარმატებები ჰქონდა მახარაძის რაიონსაც, სადაც გეგმის გადამტებით მომზადდა 2 სპორტის ოსტატი, 13 პირველთანრიგისანი და საერთოდ ყველა თანრიგის სპორტსმენთა მომზადების გეგმა განაღებულ იქნა 136,8 პროცენტით. რესპუბლიკის რაიონებს შორის მთლიანობისა და სპორტსმენ-თანრიგისანთა მომზადებაში ყველაზე მაღალი შედეგები ჰქონდათ ჩოხატაურის რაიონის ფიზკულტურელებს. ამ რაიონის ყოველმა ფიზკულტურულმა წლის განმავლობაში საშუალოდ 5 შეჯიბრებაში მიიღო მონაწილეობა. აღსანიშნავია ლაგოდეხის რაიონის წარმატებებიც: აქ მომზადებულ ყოველ საზოგადოებრივ ინსტრუქტორზე მიღის სპორტულ სექციებში გაერთიანებული 9 ფიზკულტურელი.

თბილისის № 6 სამკერვალო ფაბრიკაში დიდი პოპულარობით ხარგებლობს ტყვიით სროლა, საწარმოს მაღალი კლასის სპორტსმენებიც ჰყავს ამ სახეობაში.

სურათში: მოწინავე მკერავეები, პირველთანრიგისანი მსროლელები (მარცხნიდან) ა. ფილიევა, ნ. ჰანკვეტაძე, თ. ღრუბელაძე, მ. ჩხეტიანი და ი. კულუმბეგაშვილი საუბრობენ წვრთნის შემდეგ. ფოტო ი. იუნიავიძე

ქუთაისელთა აიღეს ვალდებულებები

ამას წინათ ქუთაისის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების საქალაქო საბჭოს კავშირის მეორე პლენუმმა მოისმინა სპორტული საზოგადოებების საქალაქო საბჭოების თავმჯდომარეთა მოხსენებები და აღნიშნა, რომ სკკპ XXII ყრილობის შესახებ დიდ ქუთაისის საქალაქო სპორტკავშირის მეორე კონფერენციაზე აღებულ ვალდებულებათა შესასრულებლად ფიზკულტურულ ორგანიზაციებში დროულად გაიშალა მუშაობა. მიმდინარე წლის 6 თვეში წლიური გეგმის შესრულების შედეგები უმრავლეს სახეობებში დაამყარა დიდებულა. ამასთან, პლენუმმა აღნიშნა მთელი რიგი ნაკლოვანებებიც ფიზკულტურულ-მასობრივ და სპორტულ მუშაობაში და დასახა ღონისძიებანი მათ აღმოსაფხვრელად.

ქალაქის ფიზკულტურული ორგანიზაციების სახელით პლენუმმა სკკპ XXII ყრილობის შესახებ დიდ აიღო ახალი, გადიდებული

ვალდებულებები: პარტიის ყრილობის განსისათვის მომზადდეს — 12 სპორტის ოსტატი, 108 პირველთანრიგისანი, 415 მეორეთანრიგისანი, 1.760 მესამე და 951 მოზარდა თანრიგისანი; იმში — 850, მში 1 საფეხურის 716, მში II საფეხურის 1.403 ნიშნისანი და 860 საზოგადოებრივი კადრი, გეგმის ზევით წლის ბოლომდე მომზადდეს — 3 სპორტის ოსტატი, 40 პირველთანრიგისანი, 100 მეორეთანრიგისანი, 200 მესამე და 100 მოზარდა თანრიგისანი, 130 მში I საფეხურის, 150 მში II საფეხურისა და 100 იმში ნიშნისანი. პლენუმმა მოიწონა საქართველოს სპორტკავშირის VII პლენუმის დადგენილებანი და ქალაქის ყველა ფიზკულტურული ორგანიზაციის სახელით ვალდებულება აიღო, რათა ქალაქში ფიზიკური კულტურისა და სპორტის განვითარების შეიღწიან გეგმები ყველა სახეობის მიხედვით შესრულდეს 6 წელიწადში. სახელდობრ, ამ ხნის მანძილზე მომზადდეს: 121 სპორტის ოსტატი, 1.320 პირველთანრიგისანი, 3.990 მეორეთანრიგისანი, 15.900 მესამე და 7.100

მოზარდა თანრიგისანი, მში I საფეხურის 5.982, II საფეხურის 8529, იმში 6346 ნიშნისანი, აგრეთვე 14.100 საზოგადოებრივი კადრი. ეს მაჩვენებლები მნიშვნელოვნად გადაჭარბებს გეგმას. პლენუმმა ვალდებულება აიღო სკკპ XXII ყრილობის განსასთან დაკავშირებით ფიზკულტურის კოლექტივები ორგანიზებულად განმტკიცდეს ისე, რომ თვითვეული მათგანი აქტიურად მოქმედი იყოს. ამასთან დაკავშირებით, წლის ბოლომდე მუშა-მოსამსახურეები ჩამულ იქნებიან სისტემატურ მეცადინეობაში 65 პროცენტით, უმაღლეს, საშუალო სპეციალური განათლების და შრომითი რეზერვების სასწავლებლების მოსწავლეთაგან ფიზკულტურული სექციების სისტემატურ მეცადინეობაში ჩამულ იქნება 90 პროცენტი, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ყველა მოსწავლე ჩაებმება სისტემატურ ფიზკულტურულ მეცადინეობაში, შეიქმნება ორი სპორტული კლუბი — ქუთაისის საავტომობილო ქარხანასა და ქუთაისის სამამადრო ტექნიკუმში, საწარმოო ტანვარჯიშში ჩაებმება 15.000 მუშა-მოსამსახურე. დილის ცვლის ყველა მოსწავლე ჩაებმება დილის გამამხნეველი ვარჯიშების მეცადინეობაში, ხოლო მეორე ცვლის მოსწავლეთა შორის ჩატარდება ფიზკულტურული პაუზები, ტურისტულ მეცადინეობაში გაერთიანდება 10.777 მუშა-მოსამსახურე, სტუდენტი, მოსწავლე და პენსიონერი, ე. ი. მოსახლეობის 12 პროცენტზე მეტი, ჩატარდება სკკპ XXII ყრილობისადმი მიძღვნილი

ბის ფიზკულტურულმა ორგანიზაციებმა. კერძოდ, ზუგდიდის რაიონში გეგმის გადამტებით მომზადდა 1 სპორტის ოსტატი, 4 პირველი, 27 მეორე, 37 მესამე და 20 მოზარდი თანრიგისანი სპორტსმენი, ამას გარდა, თითქმის დამთავრდა რაიონის ყველა ორგანიზაციაში ფიზკულტურული კოლექტივების შექმნის პროცესი და რაიონის მოსახლეობის 21,5 პროცენტი ჩამულ იქნა ფიზკულტურულ მოძრაობაში. წარმატებები ჰქონდა მახარაძის რაიონსაც, სადაც გეგმის გადამტებით მომზადდა 2 სპორტის ოსტატი, 13 პირველთანრიგისანი და საერთოდ ყველა თანრიგის სპორტსმენთა მომზადების გეგმა განაღებულ იქნა 136,8 პროცენტით. რესპუბლიკის რაიონებს შორის მთლიანობისა და სპორტსმენ-თანრიგისანთა მომზადებაში ყველაზე მაღალი შედეგები ჰქონდათ ჩოხატაურის რაიონის ფიზკულტურელებს. ამ რაიონის ყოველმა ფიზკულტურულმა წლის განმავლობაში საშუალოდ 5 შეჯიბრებაში მიიღო მონაწილეობა. აღსანიშნავია ლაგოდეხის რაიონის წარმატებებიც: აქ მომზადებულ ყოველ საზოგადოებრივ ინსტრუქტორზე მიღის სპორტულ სექციებში გაერთიანებული 9 ფიზკულტურელი.

კავშირებით პრეზიდიუმმა დაადასტურა: საქართველოს სსრ სპორტული საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს გადამტებით მომზადდეს სპორტული საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის რაიონულ საბჭოებს; საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს აღმებთ დაჯილდოვდნენ: ლაგოდეხის, გეგეპკორისა და სიღნაღის სპორტსაზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის რაიონულ საბჭოებს; საქართველოს სსრ სპორტული საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის საბჭოს აღმებთ დაჯილდოვდნენ: ახალქალაქის, სამტრედიისა და ტყიბულის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის რაიონული საბჭოები.

ახალ კოლექტივში

დიდი ხნის ისტორია ახა ქუთაისის კოლექტივში (დირექტორი მ. ხუჯაძე), მაგრამ აქ უკვე საკმაოდ ავტორიტეტი მოიპოვა ფიზკულტურამ და სპორტმა; რომელიც ამ საქმის ენთუზიასტი და მისი ხელმძღვანელობს. ტექნიკუმში შექმნილია ფრენბურთის, კალათბურთის, მაგიდის ჩოგბურთის, ჭადრაკისა და სხვა სახეობის სექციები. მოსწავლეთა განვითარებაში სპორტული ბაზების თანად რაოდენობის ინვენტარის აქაურმა სპორტსმენებმა ვაჭარბეს მუშაკთა საქალაქო სპორტულ და პირველი ადგილები მოიპოვეს კალათბურთისა და მაგიდის ჩოგბურთში, ხოლო კომპლექსურ ჩათვლაში მეორე ადგილები მიიღეს. ტექნიკუმის ფიზკულტურული კოლექტივის განზრახული აქვს უკეთესად იმუშაოს ახალი სახეობის წლიდან, მაღალი მაჩვენებლები მოიპოვოს სწავლასა და სპორტში.

თბილისის ქარხანა „გაზაპარტის“ სამკერვალო საბჭოებში შესვენების დროს სისტემატურად ტარდება საწარმოო ტანვარჯიში. სურათში: ქურების ამწყობი სამკერვალო. ფოტო ვ. გოგაძის

უკეთ მოვანყოთ
გერმანელთა
აქტიური
დასვენება,
ამ საქმისათვის
უნარიანად
გამოვიყენოთ
დასვენების დღეები
და სამუშაოსაგან
თავისუფალი
საათები!

**სპარტაკიადამ
გამოავლინა
თანრიგოსნები**

ამ დღეებში ჩატარდა ხაშურის რაიონის ტერიტორიაზე მდებარე პიონერთა ბანაკების რაიონული სპარტაკიადა მძლეოსნობაში, ფრენბურთში, კალათბურთში და მაგიდის ჩოგბურთში. პირველი ადგილები სახეობათა მიხედვით დაიკავეს: მძლეოსნობაში — რუსთავეის მეტალურგიული ქარხნის სურამის პიონერთა ბანაკის გუნდმა, ფრენბურთში — კვების მრეწველობის პროფკავშირის სურამის პიონერთა ბანაკის ჯაბუკთა და გოგონათა გუნდებმა, კალათბურთში — რუსთავეის მეტალურგიული ქარხნის სურამის პიონერთა ბანაკის ჯაბუკთა გუნდმა, გოგონების კვების მრეწველობის სურამის პიონერთა ბანაკის გუნდმა, მაგიდის ჩოგბურთში — კულტურის პროფკავშირის ტაშისკარის პიონერთა ბანაკის ჩოგბურთელებმა.

საერთო გუნდურ ჩათვლაში ადგილები განაწილდა შემდეგნაირად: I ადგილი მიიპოვა კვების მრეწველობის პროფკავშირის სურამის პიონერთა ბანაკის კოლექტივმა, II ადგილი — კულტურის პროფკავშირის ტაშისკარის პიონერთა ბანაკმა, III ადგილი — რუსთავეის მეტალურგიული ქარხნის სურამის პიონერთა ბანაკმა.

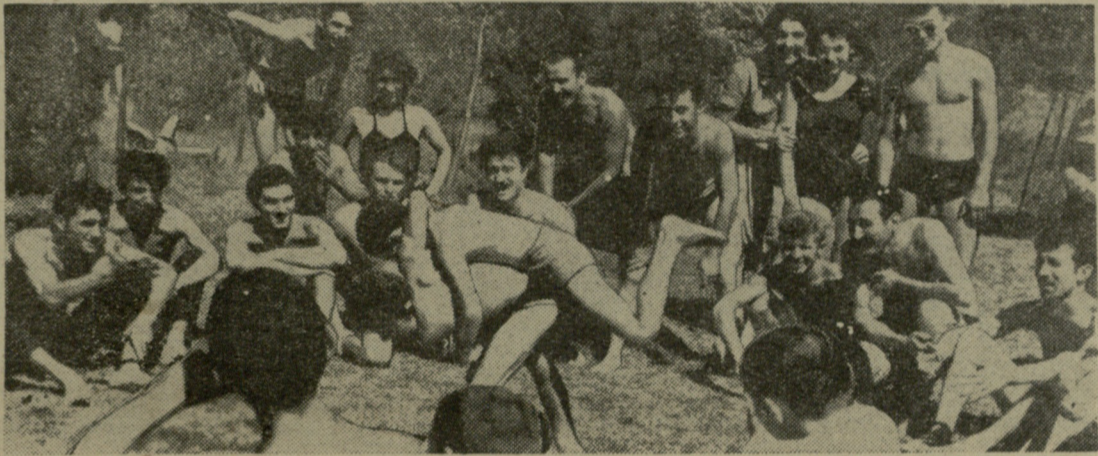
სპარტაკიადაში მონაწილეობა მიიღო 14 პიონერთა ბანაკის 628 პიონერმა.

გამოვლინდა თანრიგოსნები მძლეოსნობაში. 36 პიონერმა შეასრულა მოზარდთა I და II თანრიგის ნორმატივი, ხოლო ე. არისტახოვამ სიგარეტზე ტოპში შედეგით 4 მ 69 სმ, შეასრულა მესამე თანრიგი. ნორჩ პიონერთა საბანაკათაშორის სპარტაკიადა რაიონის სპარტაკიადაში (თავმჯდომარე კ. ხვედელიანი) ორგანიზებულად ჩატარდა.

ს. სამადავილი

**ღისის
ტბაზე**

ამას წინათ სსრ კავშირის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმმა განიხილა საკითხი სპორტულ შეჯიბრებებზე კორესპონდენტთა მომსახურების გაუმჯობესების შესახებ. ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებაში აღნიშნულია:

რესპუბლიკის, სამხარეო, საოლქო და საქალაქო სპორტკავშირებს უფლება ეძლევათ გასცენ მუდმივი საშვები სპორტული პრესის, რადიოსა და ტელევიზიის კორესპონდენტთა სახელზე. საშვები მიეცემა მხოლოდ იმ კორესპონდენტებს და ფოტორეპორტიორებს, რომლებიც უშუალოდ აშუქებენ შეჯიბრებას სპორტის ამა თუ იმ სახეობაში.

სპორტულ ნაგებობათა დირექტორებს დაევათ პრესისათვის სპეციალური ადგილების გამოყოფა. იგი უნდა იყოს კეთილმოწყობილი

პრეს-ცენტრისა და პორესპონდენტთა მომსახურების შესახებ

სსრ კავშირის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის ცენტრალური საბჭოს პრეზიდიუმი

ყობილი ყოველმხრივ, კორესპონდენტებს თავიანთ განკარგულებაში უნდა ჰქონდეთ მყარებულბანაკები განყოფილი, სამსახური სახეობისა და სპორტმენთა გასახლებათან ახლო მყოფი სამუშაო ადგილი ტელეფონით. შეჯიბრებათა მსვლელობის პროცესში კორესპონდენტებს უნდა დაეთმოთ საქალაქთაშორისო და ადგილობრივი ტელეფონები.

სპორტული ფედერაციები (სექციები) და მსახურთა კოლეგები ვალდებული არიან დროულად გადასცენ კორესპონდენტებს შეჯიბრებათა ოქმების ასლები და ყოველგვარი ცნობები სპორტსმენებსა და გუნდებზე. სისტემატურად უნდა მოეწყოს პრესის, რადიოსა და ტელევიზიის მუშათა შეხვედრა შეჯიბრებათა მონაწილეებთან, გუნდების ხელმძღვანელებთან, მწვრთნელებთან და მსაჯებთან. საბჭოთა და საზღვარგარეთის ყველა აკრედიტებულ კორესპონდენტს დროულად უნდა მიეცეს შეჯიბრებათა პროგრამა, ბიულეტენები და სხვა საჭირო მასალა.

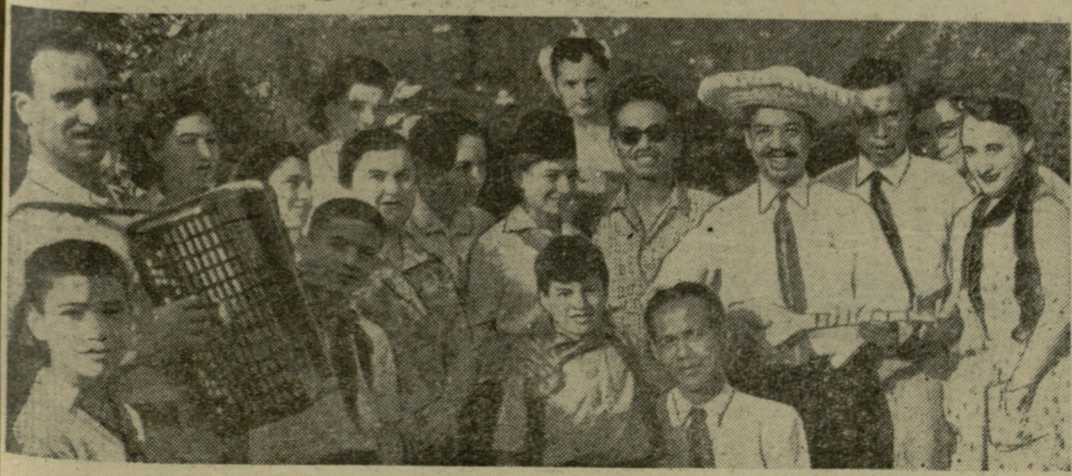
სპორტული პრესის, რადიოსა და ტელევიზიის ფედერაციის (სექციის) ევალუაცია თავისი აქტივიდან შექმნას პრეს-ბიურო (იდი მასშტაბის შეჯიბრებათა მსვლელობის დროს). პრეს-ბიუროს ხელმძღვანელები უნდა შეიყვანონ შეჯიბრების ჩამტარებელი საორგანიზაციო კომიტეტის შემადგენლობაში.

რას წარმოადგენს პრეს-ცენტრი და რა მიზანს ემსახურება იგი? იგი იქმნება კორესპონდენტთა უკეთ მომსახურების მიზნით მსხვილ სპორტულ შეჯიბრებებზე (სპარტაკიადები, საკავშირო და რესპუბლიკური ჩემპიონატები, ევროპისა და მსოფლიოს პირველობები, საერთაშორისო შეხვედრები).

პრეს-ცენტრის შექმნის საკითხს წყვეტს სპორტული პრესისა და რადიოს ფედერაციის პრეზიდიუმი სპორტული ფედერაციის პრეზიდიუმისა და საორგანიზაციო კომიტეტთან ერთად. პრეს-ცენტრი კომპლექტდება სპორტული ჟურნალისტების, მსაჯების, თარგმანებისა და იმ პირთაგან, რომ-

ჩვენი დედაქალაქის გათქმული დასვენების მრავალი შესანიშნავი ადგილია. ყოველ შაბათსა და კვირას ათასობით თილისსელი უმრავლესი მელი მიემართება ქალაქის გარეუბრეში დასვენების დღის გასატარებლად. უთონს ტურისტულ ლაშქრობაზე მიემართებიან, მეორენი — ფუნქიკლორზე, მესამენი კი თბილისის ზღვაზე, ლისის ტბაზე და სხვ. ლისის ტბაზე საკმარისი პირობებია შექმნილი, რომ აქ მოსულმა თბილისელმა კარგად და შინაარსიანად გაატაროს თავისუფალი დრო. აქ, ტბის სანაპიროზე, ზაფხულის პერიოდში მრავალი მშრომელი იკაუებს სხეულს. ამ სურათებზე თქვენ ხედავთ, როგორ ერთობიან და ისვენებენ თბილისელები ლისის ტბის სანაპიროზე: ახალგაზრდებმა ამჯერად ტბაში ბანაობას ფრენბურთის თამაში არჩიეს (ეს მომენტი ზემოთა სურათზე მარჯვნივ არის აღბეჭდილი), ამ პატარებმა კი ყველაფერს იევენაობა ამკობინეს (ზემოთ — მარცხნივ). ხედავთ მათ გახარებას ბულ სახეებს? ხუმრობა ზომ არაა, ხელში პირველი „ნადავლი“ უჭირავთ. ქვემოთა სურათზე კი ბანაობასა და მზეზე გაფიცებას „მობეზრებული“ ახალგაზრდები არიან აღბეჭდილი. რომელი მოჭიდავე გამარჯვებს, ამას დიდი მნიშვნელობა არა აქვს, მთავარია, კვირადღე კარგად გაატარონ, გაიკაონ სხეული და შემდეგ ისევ მშობლიურ თბილისში ჯანღონით სავსენი დაუბრუნდნენ ქარხნებსა და ფაბრიკებს, მშენებლობებსა და დაწესებულებებს.

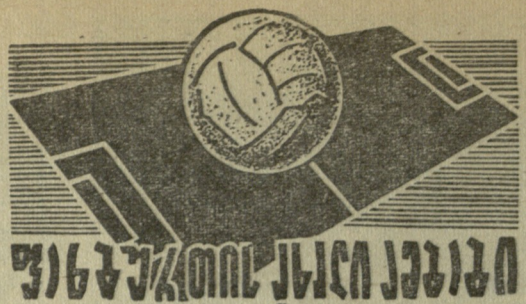
ფოტო ი. იუნაევისა

თბილისში იმყოფებიან ახალგაზრდობის მსოფლიო საერთაშორისო ფორუმის მონაწილენი. ხედავსენა ქვეყნიდან.

სპარტაკიადის სახარეთ ამერიკელი ახალგაზრდები და დედაქალაქის სტალინის რაიონის პიონერები შეხვედრაზე.

თასის
ფინალი —
ინგლისში

მიმდინარე წლის ოქტომბერში სრულდება ინგლისის ფეხბურთის 100 წლისთავი. ამასთან დაკავშირებით ფეხბურთის ინგლისის ნაციონალურმა ფედერაციამ სთხოვა ფეხბურთის ევროპის ფედერაციას: ინგლისში ჩატაროს ევროპის ჩემპიონთა თასის ფინალური შეხვედრები. ინგლისელთა ეს წინადადება მიღებულ იქნა.

გ ა თ ა მ ა შ ე ბ ი ს ც ხ რ ი ლ ი

პ ი რ ვ ე ლ ი ე რ ო მ ე შ ე ლ ი

მდგომარეობა 9 აგვისტოსათვის

სსსპ	თ.	ვ.	წ.	წ.
„ტორპედო“ (მოსკოვი)	19	13	3	3 54:25 29
„დინამო“ (კიევი)	19	11	5	3 36:18 27
„პანინოვი“ (ხარკოვი)	19	10	6	3 21:13 26
„ლოკომოტივი“ (მოსკოვი)	19	9	7	3 34:22 25
„სპარტაკი“ (მოსკოვი)	19	9	5	5 35:20 23
„დინამო“ (თბილისი)	19	9	5	5 33:22 23
„პახტაორი“ (ტაშკენტი)	20	9	5	6 30:33 23
სპა (როსტოვი)	18	9	4	5 37:17 22
„დინამო“ (მოსკოვი)	19	8	5	6 33:27 21

ბრაზილიის ეროვნული ნაკრების ხელმძღვანელობამ გამოაქვეყნა 33 ფეხბურთელის სია, რომლებიც ამერიიდან ოფიციალურად ითვლებიან მსოფლიოს ჩემპიონატში მონაწილეობის კანდიდატებად.

მეარეგები: ვილმარი, კასტილიო, ვალდერი.

მცველები: ჯალმა სანტოსი, ნილტონ სანტოსი, დე სორდი, ბელინი, მალუა, ჯალმა, კორზე, ჯერალდო, ივანი.

ნახევარმცველები: ზიტო, ამარო, ზაკინიო, ფორმიგა, ზიზინო, კალვეტი.

თავდასხმა: გარინა, დორვალი, კილი, დიდი, ევრონი, მენგალი, კუტინიო, პენრიკე, კვარანტინა, პელუ, ამარილი, ჩინეზინიო, პეპე, კონსიტიერი, ნილო.

აუცილებლად გაემგზავრება ჩილში. ერთადერთი აუცილებელი პრეტენდენტია პელუ, დანარჩენებმა კი კითხვ უნდა დაამტკიცონ თავიანთი ძალა. — განაცხადა მწვრთნელმა მორიერამ.

ციონალურმა ფედერაციამ სთხოვა ფეხბურთის ევროპის ფედერაციას: ინგლისში ჩატაროს ევროპის ჩემპიონთა თასის ფინალური შეხვედრები. ინგლისელთა ეს წინადადება მიღებულ იქნა.

ზნირად გვხვდნენ ქუთაისელი სპორტის მოყვარულებისაგან სამართლიანი საყვედური: „ქალაქში არა გვაქვს სპორტული საქონლის მაღაზია, სპორტული ინვენტარის შესაქმნად რეზუბლიკის სხვა ქალაქებში დავდივართ“... გავიდა კარგა ხანი და ქუთაისელებმა მიიღეს ახალი და კეთილმოწყობილი სპორტული მაღაზია. აქ თქვენ ყველაფერს ნა-

ხავთ: ბურთებს, ველოსაბურავებს, სათევზაო მოწყობილობას, ვიშკლებს, მაგიდის ჩოგბურთის ჩოგნებს და სხვ.

სურათზე: მარცხნივ — სპორტული საქონლის მაღაზია, რომელიც ამას წინათ გაიხსნა ქუთაისში, მარჯვნივ — მაღაზიის გამყიდველი ზ. წყერავა მომხმარებელს ეხმარება ინვენტარის შერჩევაში.

ფოტო ლ. ფაჩუაშვილისა.

მოსალოდნელია ერთგვარი ცვლილებებიც. ახალ ნაკრებში 8 ფეხბურთელი იქნა შეყვანილი „სანტოსიდან“, რომელიც „მაქსიმალურ ტურნირში“ დაბალი შედეგის (V ადგილი) მიუხედავად მაინც მიჩნიათ უძლიერეს გუნდად ბრაზილიაში.

როგორც ბრაზილიის ფეხბურთის ფედერაციის ხელმძღვანელობამ გამოაცხადა, ეს შემადგენლობა საორიენტაციოა. საწვრთნელ შეკრებათა შემდეგ დადგინდება გუნდი, რომელიც ჩილში გაემგზავრება. „ნაკრების ევროპითი კანდიდატი იმედს ვერ იქონიებს, რომ იგი

ჩვენი ვაჭეთის მკითხველი რ. ჩხაიძე ლანჩხუთიდან გვწერს: „ამას წინათ წავიკითხე თ. პრესის ფუნქციონალური შედეგის — 57 მ 48 სმ შესახებ ბადროს ტურცნაში. მაინტერესებს, როგორ ვითარდებოდა მსოფლიო რეკორდი ამ საზომოში“.

პირველი ოფიციალური მსოფლიო რეკორდი ქალთა შორის ბადროს ტურცნაში ეკუთვნოდა გერმანელ გ. მაუერშაიერს და დამყარებულ იქნა 1936 წელს — 48 მ 31 სმ. ერთი წლის შემდეგ საბჭოთა სპორტსმენმა ნ. დუმბაძემ დაამყარა საკავშირო რეკორდი — 47 მ 51 სმ და 1939 წელს იგი 49,11 მეტრამდე აიყვანა. მას 1952 წლამდე ხელიდან არ გაუშვია მსოფლიო რეკორდი. ამ დროისათვის მისი შედეგი უდრიდა 53 მ 27 სმ-ს. ამ წელს ნ. პონომაროვმა ბადროს ტურცნა 24 სმ-ით შორს, მაგრამ მისმა მსოფლიო რეკორდმა მხოლოდ ორ თვეს გაძლო. ოქტომბერში ნ. დუმბაძის მიერ ნატურალური ბადროს დაეკა 57,04 მეტრზე. ეს შედეგი 8 წელიწადს იყო უცვლელი და მხოლოდ შარშან შემოდის რომის ოლიმპიურა თამაშების შემდეგ რომში თ. პრესისამა შედეგის 8 სმ-ით გაუმჯობესება აშშ-სსსრ კავშირის მატრზე თ. პრესამ დაამყარა ახალი მსოფლიო რეკორდი — 57 მ 43 სმ.

ბურთელად მსოფლიოში და ევროპაში? პირველ კითხვაზე პასუხის გაცემა იოლია, მიუხედავად იმისა, რომ ამერიკის შეერთებულ შტატებში ფეხბურთი არაა კულტივირებული ისე, როგორც ევროპაში ან სამხრეთ ამერიკაში, აქ მაინც მისდევნენ მას (განსაკუთრებით სამხრეთ შტატებში) და ჰყავთ ე. წ. ეროვნული ნაკრებიც. მაგრამ 1962 წლის მსოფლიო ჩემპიონატში ამერიკელები მონაწილეობას ვეღარ მიიღებენ იმის გამო, რომ მათ უკვე განიცადეს მარცხი შესარჩევ ქვეყნულ შექსიკის გუნდთან. მართალია, ერთი მატჩი დამთავრდა ფრედ — 3:3, მაგრამ მეორე შეხვედრა შექსიკელებმა მოიგეს ანგარიშით 3:0 და გამოთიშეს აშშ-ს ნაკრები გათამაშებდან.

რაც შეეხება მეორე შეკითხვას, აქ ობიექტური პასუხის გაცემა შეუძლებელია და ამის შესახებ ჩვენ ერთგულ უკვე ვილაპარაკეთ ჩვენი „კითხვა-პასუხის“ განყოფილებაში, უძლიერესი ფეხბურთელის შეფასება ესაა წმინდა სუბიექტური შეხედულება, რომელიც არ შეიძლება მოახვიო თავს მკითხველს. როგორ გგონიათ თქვენ, ვინ უფრო ძლიერად თამაშობს ევროპაში — რაიმონ კოპა თუ დი სტეფანო? ვინაა უფრო ძლიერი — პელუ თუ დიდი? ფეხბურთის უცხოელი სპეციალისტების უმრავლესობას მსოფლიოში დღეისათვის საუკეთესო ფეხბურთელად მიჩნია პელუ. ევროპის ფეხბურთელთა შეფასებაში ასეთ, თუნდაც შედარებით ერთსულოვნებას ადგილი არა აქვს.

დაბოლოს, რ. მიქაინსა და ი. ანსიანს წაუკითხიათ წერილი, სადაც მოთხრობილია ძველი დროის შესა-

ნიშნავი ამერიკელი სპორტსმენის ტომით ინდიელი ჯიმ ტორპეს თავგადასავალი. მათ ინტერესებთ, თუ როგორ შეძლო ჯიმ ტორპემ ერთი მატჩის განმავლობაში 22 გოლის გატანა.

ჯიმ ტორპე, მართალია, თამაშობდა ფეხბურთს, მაგრამ არა იმ ევროპულ ფეხბურთს, რომელსაც ჩვენ ვიცნობთ. ესაა ე. წ. ამერიკული ფეხბურთი, სადაც გატანილი გოლების სულ სხვა წათვლაა და ისეთ მოთამაშეს, როგორც იყო ჯიმ ტორპე, შეეძლო მათი რაოდენობა აეყვანა 22-მდე.

საკავშირო შეკრება მართლმდებარეობაში პირველად 1923 წელს გაიმართა. მაშინ გაიმარჯვა ვორკელმა სპორტსმენმა ნ. ლავროვმა, რომელმაც 42 კმ 200 მ გაიბრძინა 2 საათსა და 36,49,8 წამში. ახალი კლასიფიკაციით ოსტატობის მოსაპოვებლად მორბენალმა დისტანცია უნდა დაფაროს 2 საათსა და 25 წუთში.

ზღვაზე შეყვანილ ბიჭებს ზნირად გვაქვს დავა სპორტული ცურვის სახეობათა შესახებ, მაგრამ დღემდე ვერ შევთანხმდით რა სახეობებია ცურვაში. გთხოვთ გვიპასუხოთ. — გვწერს ქობულეთელი ი. მანელიშვილი.

სპორტული ცურვა იცნობს ოთხ სახეობას: თავისუფალი, ზურგზე, ბრასისა და ბატერფლაის ანუ დელფინის სტილით ცურვას.

ძელი ი. ერქომაიშვილი და ზუდილი მოსწავლე ა. ხორავა.

პ. ჩერტის ხუთმა აღზრდილმა 9-ჯერ შეიტანეს შესწორება მსოფლიოში მსოფლიო რეკორდს ცხრილში. მათ შორის პ. ელომა რომის ოლიმპიადაზე პირველადილი მოიპოვა 1500 მეტრ რბენაში — 3.35,6; ნ. ფრბეშვილი მეორე იყო 20 კმ სპორტულ სტილში — 1:34.16,4; ბ. ჯორჯაშვილი მესამე ადგილი მოიპოვა 800 მეტრზე რბენაში ქალთა შორის — 2.05,7. დ. პაუერმა — ბრინჯაოს მედალი მოიგო 10.000 მეტრ რბენაში 28.38,2. ჩერტის აღზრდილი 5000 მ რბენაში გამარჯვებული მ. ჰელბერგიც (ახალი ლანდია) — 13.43,4.

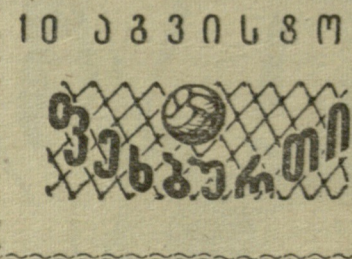
საილქნო სპორტის მოყვარულ სოხუმელ ი. ავიძბას აინტერესებთ ვინ არის ყველაზე მეტი ოლიმპიური მედლის მფლობელი საილქნო სპორტში?

პ. ელვსტრემი (დანია), რომელმაც „ფინის“ კლასის ნაგებობაში ჯიბრებაში ზედიზედ გაიმართოს ოლიმპიადაში — 1948, 1952, 1956 და 1960 წლებში.

მძლეოსნობის სახეობათა შორის ყველაზე მეტად მიტაცებს მართონული რბენა. გთხოვთ მიპასუხოთ, როდის ჩატარდა ჩვენი ქვეყნის პირველობა და ვინ გაიმარჯვა, რას უდრის ოსტატის ნორმა აქვამდე? — გვკითხება თბილისელი ი. ძიგუა.

რამდენი მსოფლიო რეკორდი დაამყარეს ცნობილი ავსტრალიელი მწვრთნელის პ. ჩერტის აღზრდილებმა, ვინ არიან ისინი და რა მარჯვენებლები აქვთ ოლიმპიურ თამაშებზე? — გვკითხება მახარაბული ი. ძიგუა.

რედაქტორი ი. უგულავა

„ბურვესტნიკის“ სტადიონი „დინამო“ (თბილისი) — „ნეფტჩიანიკი“ (ბაქო) დასაწყისი 18 ს. 30 წ.